

O INTER-DISCIPLINÁRNYCH DIALÓGOCH...

... S DOC. PHDR. JÚLIUSOM FUJÁKOM, PHD.

ZA DVA ROKY SA PODARILO USKUTOČNIŤ VIAC AKO DVADSAŤ PREDNÁŠOK RÔZNYCH ODBORNÍKOV

Pod záštitou dekana Filozofickej fakulty prof. PaedDr. Bernarda Garaja, CSc., sa na Filozofickej fakulte UKF v Nitre koná cyklus vedeckých prednášok s názvom Interdisciplinárne dialógy. Na podrobnosti sme sa spýtali jeho iniciátora a jedného z odborných garantov podujatia doc. PhDr. Júliusa Fujáka, PhD., z Katedry kulturológie FF UKF.

Pán docent, mohli by ste na úvod našim čitateľom objasniť, o aké podujatie vlastne ide? Ako by ste ho charakterizovali? Prípadne, čo je jeho cieľom?

Interdisciplinárne dialógy sú kontinuálnym, periodickým cyklom prednášok a seminárov na pôde Filozofickej fakulty našej univerzity zameraným na prehĺbenie medzi-odborovej, vzájomne obohacujúcej dialogickej diskusie rovnako medzi vedeckými, resp. vedecko-pedagogickými pracovníkmi, doktorandmi ako aj študentmi. V porovnaní s inými podobnými fakultami v zahraničí tu dosiaľ absentovala platforma pre tento typ univerzitnej interdisciplinárnej komunikácie,

kde isté témy jednak oslovujú širšie odborné „publikum“ a zároveň ich prezentácia je de facto vystavená celofakultnej verejnej oponentúre. V skratke sa dá povedať, že ich cieľom je vytvorenie stáleho, živého priestoru pre dialogickú inšpiráciu vo vedeckom skúmaní, ako aj pre odborne podnetnú polemiku. Aktuálne totiž nielen ja pociťujem na našej škole pomerne slabú prepojenosť medzi jednotlivými odborními a koncepciami. Spolu s ostatnými garantmi nám ide v istom zmysle o revitalizáciu zakladajúco dialogickej povahy interdisciplinaroty v oblasti humanitných vied s presahmi do ich príbuzných prírodovedných sfér.

Aká je genéza tohto cyklického vedeckého podujatia?

Po rôznych skúsenostiach z akademických vedeckých fór mi začalo čoraz viac prekážať, že sa z nich vytráca samotná kultúra polemiky, ktorú vo mne pestoval a (napokon nielen u mňa) vyžadoval môj učiteľ prof. František Miko. Vo verejnom humanitnom diskurze sa dnes, bohužiaľ, uprednostňujú skôr blazeované, neraz formálne inscenované pseudodiskusie, kým vyslovenie principiálneho, odborne kritického názoru sa pomaly vníma a (dis)kvalifikuje ako „osobný útok“. Preto som pred tromi rokmi oslovil kolegu, filozofa Klementa Mitterpacha, či by sme pod odbornou gesciou našich katedier kulturológie a filozofie mohli vytvoriť cyklus komorných prednášok, resp. seminárov zastrešených názvom Interdisciplinárne dialógy. Od letného semestra akademického roku 2008/2009 sa za dva roky aj v odbornej spolupráci s dr. Andreou Javorskou podarilo uskutočniť viac ako dvadsať prednášok rôznych odborníkov, ktoré v porovnaní s inými podujatiami špecializujúcimi sa na určitú oblasť – napr. dlhoročnými Filozoficko-metodologickými seminármi Ústavu literárnej a umeleckej komunikácie FF UKF – mali primárne na pamäti interdisciplinárne hľadisko uchopenia tej ktorej problematiky. Myslím, že cyklus pozitívne zarezonoval a v istom zmysle aj prekročil rámec pôvodných katedier. Sme radi, že našu iniciatívu ocenil a zastrelil dekan Filozofickej fakulty UKF v Nitre prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc. Pod jeho záštitou nadobudol cyklus Interdisciplinárne dialógy od akademického roku 2011/2012 už celofakultný charakter.

Aké prednášky sa v rámci cyklu už konali a aké priaznivcov ešte len čakajú?

Z prvých dvoch rokov by som spomenul seriálové filozoficko-metodologické prednášky prof. PhDr. Jozefa Viceníka, CSc. (Slovenská akadémia vied v Bratislave), prezentáciu o filiaciach umeleckých intermédií, postštrukturalistickej filozofie a súfizmu francúzskej výtvarnej teoretiky a výtvarníčky Ludivine Allegue, PhD. (Institut d'Esthétique des Arts et Technolo-

gies na univerzite Panthéon-Sorbonne v Paríži), ďalej interdisciplinárne translatologické prednášky romanistu prof. PhDr. Ladislava Franeka, CSc. (SAV v Bratislave a Katedra romanistiky FF UKF v Nitre), kulturologické sondy do súčasnej neosyntetickej estetiky dlhoročného pracovníka ÚLUK a Katedry kulturológie FF UKF prof. PhDr. Vincenta Šabíka, CSc., či reflexiu presahov Kierkegaardovej filozofie Mgr. Milana Petkaniča, PhD. (UCM v Trnave). V rozbiehajúcej sa celofakultnej etape cyklu sme realizovali prednášky spojené s diskusiami o semiotike mesta a urbánneho priestoru významného slovenského filozofa prof. PhDr. Miroslava Marcelliiho, PhD. (Katedra filozofie FiF Univerzity Komenského v Bratislave), o etických a pragmatických aspektoch vzťahu človeka a zvierata environmenta-

listu a politológa doc. PhDr. Ivana Dubničku, PhD. (Katedra politológie a európskych štúdií FF UKF v Nitre), a koncom minulého roka o interdisciplinárnych súvislostiach medzi A. Einsteinom a F. M. Dostojevským v reflexii, bohužiaľ, nedávno zosnulého významného antropologického rusistu prof. PhDr. Andreja Červeňáka, DrSc. (Katedra rusistiky FF UKF v Nitre). V letnom semestri 2011/2012 pozývam všetkých záujemcov o Interdisciplinárne dialógy do Akropoly FF UKF v Nitre na pripravované stretnutia s týmito prednášajúcimi a ich témami: s mexickým skladateľom a muzikológom Mga. Edgarom Omarom Rojasom Rui-

zom (Janáčkova akadémia múzických umení v Brne): „Applications of the Mayan Mathematics to the Music Composition“, s historikom doc. RNDr. Petrom Chrastinom, PhD. (Katedra histórie FF UKF v Nitre): „Krajina a jej využívanie ako fenomén základného (a aplikovateľného) historicko-geografického výskumu“ a s mladým filozofom Mgr. Róbertom Macom, PhD. (Katedra filozofie, FiF UK Bratislava): „Čo je to číslo? Frege a logizmus“. O celom cykle i jeho jednotlivých podujatiach sa môžete dozvedieť viac na webovej stránke Filozofickej fakulty UKF, kde o. i. nájdete anotácie prednášok, ich fotodokumentáciu a v dohľadnej dobe i diskusné fórum.

Ďakujem za rozhovor.
Jana Krajčovičová

V SKRATKE

ŽIVÝ NÁBYTOK

Dňa 7. decembra 2011 v Univerzitnom tvorivom ateliéri hostovalo Študentské divadlo Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity s inscenáciou Živý nábytok.

Tvorcovia vytvorili inscenáciu na motívy rovnomennej poviedky ruského prozaika J. D. Zozulu. Ide o nadčasovú kritiku našej túžby po moci a ovládaní druhých, ktorá využíva podnety moderných inscenačných postupov súčasného tzv. postdramatického divadla, vrátane biomechanických princípov. Inscenácia má za sebou rad zahraničných festivalových uvedení, jej divadelný jazyk prekonal komunikačné bariéry. Prvé naštudovanie, ktoré vzniklo pod vedením prof.

Karola Horáka v roku 1975 vo vtedajšom Študentskom divadle UPJŠ Prešov, patrí ku kultovým inscenáciám študentského a alternatívneho divadla tých čias. Súčasná naštudovaná je jej rekonštrukciou a dodnes predstavuje jedinečný typ poetiky a estetiky študentského divadla a malých javiskových foriem. Uvedenie legendárnej inscenácie realizuje Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre s podporou Európskych štruktúrnych fondov, a to pod vedením prof. PhDr. Dagmar Inštitorisovej, PhD. Cyklus hostovaní súčasných divadelných tvorcov s rôznorodými poetikami, druhmi a štýlmi divadelnej tvorby bude v Univerzitnom tvorivom ateliéri pokračovať aj v letnom semestri 2011/2012.

-red-

REKONŠTRUKCIA SCÉNICKÉHO VÝRAZU ANTIGONY

Od začiatku letného semestra 2011/2012 pokračuje v Univerzitnom tvorivom ateliéri monotematický cyklus workshopov Historické divadelné poetiky, ktorého súčasťou sú súvislo nadväzujúce dielne s tematikou Sofoklovej tragédie Antigona. Pod vedením lektora dielne Mgr. Petra Jankú, PhD., sa v dňoch 17. až 19. februára 2012 uskutočnila v poradí druhá naplánovaná dielňa s názvom Antigona II – Rekonštrukcia scénického výrazu Antigony. Študenti estetiky a kulturológie pod odborným vedením skúseného scenografa prakticky zrealizovali svoj scénický návrh, predstavu v zmysle antických reálií. Tentoraz sa podujali výtvarne poňať Sofoklovu tragédiu a tvorilo ju „rozpísať“ v priestore. Sériu rozbehnutých workshopov Historické divadelné poetiky realizuje Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre s podporou Európskych štruktúrnych fondov, a to pod vedením prof. PhDr. Dagmar Inštitorisovej, PhD. Lektor dielne Mgr. Peter Jankú, PhD., je scenograf, dodnes pôsobí aj ako odborný lektor workshopov a porotca národných súťaží na Slovensku, v Českej republike, Maďarsku, Srbsku, Turecku atď. Bol tiež umeleckým šéfom výpravy Štátnej opery v Banskej Bystrici,

umeleckým riaditeľom agentúrneho divadla Theatrium v Bratislave, v súčasnosti pôsobí aj v RTVS Bratislava ako režisér, dramaturg a novinár atď. Ako scenograf spolupracoval s viacerými divadelnými režisérmi, ako napr. Roman Polák, Viliam Dočolomanský, Václav Klemens, Marián Pecko, Ondřej Pavelka, Viliam Klimáček, Karol Vosátko, Jaroslav Moravčík, Dana Dinkova, Milan Kereš, Matthew Hawkinson, Ivan Holub a ďalší. V posledných rokoch najintenzívnejšie spolupracuje s Divadlom GunaGU v Bratislave.

Za svoju scenografickú činnosť získal viacero národných i medzinárodných ocenení:

- Cena za najlepšiu scenografiu: Harold Pinter – Pohárík na cestu, horský jazyk, Party time (Celoslovenská súťaž maďarských divadiel Kármánove dni v Komárne; 1996); Cena za najlepšiu scenografiu: Martin Prebudil – Záložák (Celoštátna súťaž divadiel Srbsko – Čierna Hora; 1997); Cena za najlepšiu scenografiu: Thomas Mann – Mário a kúzelník (Celoslovenská súťaž amatérskych divadiel Belopotockého Mikuláš; 2000); Zlatý gunár: Cena Akadémie humoru Slovenska (2004) a i.

-red-